

Отчет
за постигнатите резултати от работата
на кмета на Община Борово Георги Георгиев и ръководения от него екип
за периода от началото на настоящия мандат 04.11.2011 г. до 31.05.2015 г.

Култура и туризъм

1. Културният живот в малките населени места е съсредоточен в читалищата. През настоящия мандат седемте читалища от Общината получаваха ежегодно морална и материална подкрепа. Освен, че държавната субсидия бе разпределяна ежегодно между всичките читалища, общината дофинансира в две последователни години седемте читалища с по 1500 лв – с по 500 лв през 2014 г. и с по 1000 лв – през 2015 г.

2. Едно от първите събития в началото на настоящия мандат, които трябваше да се организират съвместно от читалищата „Пробуда 1924”, „Искра 1898” и Община Борово беше юбилеят на почетната гражданка на Община Борово, **народната певица Руска Недялкова**. Събитието беше мащабно посетено и добре прието от местната общественост и даде добър старт на културния живот през настоящия мандат.

3. През четирите години на мандата община Борово организираше ежегодно **Новогодишни и Великденски общоградски тържества**, на които бяха канени различни изпълнители и колективи, и на които се събираха максимален брой хора. Общоградското честване на Нова година и Великден в Борово се утвърди като традиция, която трудно може да бъде заобиколена.

4. Едно от основните културни събития продължи да бъде - **Фолклорен фестивал „От Дунав до Балкана”**. Подкрепата на Община Борово за това най-голямо културно събитие се изразяваше не само в участие в подготовката и в медийното отразяване на събитието, но и във финансовата подкрепа на четирите издания. Още през 2012 г. по инициатива на организаторите на фестивала бе определена парична награда за най-добре представил се колектив – в размер на 300 лв. През 2013 и 2014 – бе определен награден фонд в размер на 3000 лв, а през – 2015 г. – той вече е 5000 лв. Целта на учредяването на награден фонд беше да се привлекат състави с по-високи художествени възможности, които да превърнат

Борово за два/три дни в столица на фолклора и фолклорната традиция. Резултатите не закъсняха – още Петото издание събра 1500 самодейци, Шестото и Седмото – по 2000, а за Осмото очакваме те да са над 3000. Състезателните дни през 2015 г. ще са три. Със сигурност Фолклорен фестивал „От Дунав до Балкана” е най-голямото фолклорно събитие в област Русе за последните три години. За пръв път през 2015 г. ще бъде издаден Фестивален вестник, в който ще бъде

публикувана пълната история на изминалите седем издания.

5. През 2013 г. кметството и читалището в село Батин организираха за пръв път Празник на рибата. През 2014 г. на Кале баир бяха изградени туристически съоръжения, между които открита сцена с места за сядане за 150 души. През 2014 и 2015 г. Празниците на рибата се организират там, а в подкрепа на местни хора се включват доброволци от организационния комитет на Фолклорен фестивал „От Дунав до Балкана”. Третото издание на празника показва, че Празникът на рибата ще бъде второто голямо културно събитие в нашата община, за развитието на което трябва да се работи толкова усилено, колкото и за „От Дунав до Балкана”.

6. През настоящия мандат Дните на Община Борово за пръв път бяха организирани така, че мероприятията да не са концентрирани в общинския център. Всяко населено място иницира и организира самостоятелно свое голямо мероприятие. Всички събития взети заедно съставиха културния календар на празниците. През 2014 и 2015 г. Община Борово подкрепи финансово културните прояви във всички кметства и кметски наместничества със суми между 250 и 500 лв. Разбира се в подготовката се включваха местните читалища, пенсионерски клубове и

много граждани. Празниците в общината наистина станаха всенародни, общо дело, празници от и за хората.

7. Както е записано в Програмата за управление на Община Борово управленският екип на община Борово ще подкрепя мероприятията от културния календар. Всяко по-голямо културно събитие, независимо от това, в кое населено място се провежда, ще бъде посещавано от кмета или от служители в администрацията. Незабравими ще останат коледните тържества, организирани от читалищата, театралните спектакли, фолклорните празници – Бабинден, Трифон Зарезан и много други. Община Борово подкрепяше и с организиране на транспорт участието на самодейни състави от читалищата, пенсионерските клубове и другите обществени организации в редица фестивали и конкурси.

8. Във връзка със 100-годишнината от Балканската война в Община Борово се създаде инициативен комитет, който разработи програма за честванията. Тя включи много и разнообразни мероприятия, които се реализираха през 2012 и 2013 г.. Добра инициатива беше ремонтването на войнишкия паметник в град Борово и възстановяването на традицията да се чества Архангелова задушница като ден в памет на загиналите във войните за национално обединение. На сайта на Община Борово се създаде отделна страница, посветена

на годишнината, в която е публикувана програмата на честванията и информацията за проведените мероприятия. Общинският радиоцентър излъчи серия от радиопредавания, посветени на събитията от Балканските войни 1912-1913 г.

9. През 2012 г. в сградата на **Народно читалище „Искра 1898”** – град Борово се извърши частичен ремонт и освежително боядисване на малкия салон и фойетата. Така то посрещна гостите на фестивала боядисано в свежи цветове. Ремонтът беше поверен на работниците, наети по програмата „Развитие” на ОП „Развитие на човешките ресурси”. Община Борово ежегодно подпомага читалището при извършване на ремонти дейности.

10. През 2012 г. беше поставено началото на туризма като отрасъл в местната икономика. По мярка 313 на Оперативна програма за развитие на селските райони бяха спечелени два проекта на обща стойност над 600 хиляди лева. Община Борово стана партньор на общините Русе и Иваново по проект „Реки на времето”, финансиран от Оперативна програма „Регионално развитие”.

През 2013 г. за пръв път Община Борово имаше възможността да представи своите обекти за културен туризъм на туристически изложения, които се провеждоха в Българи и в чужбина. Това бяха преди всичко мероприятия по проект „Реки на времето”, финансиран от Оперативна програма „Регионално развитие”, по който Община Борово е партньор на общините Русе и Иваново. Не е тайна, че туристически интерес към Община Борово има и че той е съсредоточен предимно към най-популярните културни паметници – преекспонираната тракийска гробница в Борово и църквата „Св. Иван Рилски” в село Брестовица. Изложенията показаха, че най-голям туристически интерес има към Фолклорния фестивал „От Дунав до Балкана”.

Празникът на рибата в село Батин ще е втората дестинация за културен туризъм.

11. По програма “Развитие на селските райони 2007-2013” г., мярка 313 “Насърчаване на туристическите дейности” **Община Борово спечели проект „Експониране на местното етнографско, историческо и природно наследство”** на стойност **325 358 лв.** Проектът ще приложи добри европейски практики на държавите с развит туризъм - представяне на природното и културното наследство, чрез специализирани компютърни системи, открити за обществен достъп. По проекта бяха закупено оборудване за местните читалища – носии, цървули, аксесоари, музикални уредби, народни музикални инструменти. Бяха заснети 35 рекламни филмчета от по 4 минути, с текстове на **5 езика** - български, английски, френски, немски, руски. Филмите показват: природа, архитектура, бит, обичаи, фолклор, местни туристически атракции. Софтуерът позволяват на туриста да избира една или друга група от филми в зависимост от своя интерес, както и да сменя езика на озвучаване по всяко време. Посетители ще разполагат с **виртуален екскурзовод** за всички забележителности на община Борово. Този екскурзовод ще улеснява туриста в избора му на обекти за посещение и ще привлича вниманието му към нови обекти, които не са влизали в плана му за посещение. Създадената аудио-визуална база за природното и културно-историческото наследство на община Борово ще се представя на туристически борси и изложения с **национален и международен**

характер. Ще бъде ефективен инструмент за популяризиране на общината и превръщането ѝ в обещаващо туристическо направление. Чрез специализирана страница в Интернет, туристическите продукти на община Борово ще достигат до няколко стотин хиляди потенциални посетителя.

12. Отдавна забравен бе факта, че в село Батин е съществувало тракийско селище, късноантична и средновековна крепост. Тя се е намирала на 3 км. северно от селото, върху високо възвишение, между река Дунав и Батинска река. Местността е известна под името „Кале баир”. Има продълговата форма, съобразена с конфигурацията на терена. Заема около 25 дка площ. На ръба на селището е минавал крепостен зид. Сега най-добре личи източната стена, на места се виждат части от нея, изградена от камъни и хоросан. От западната, достъпната страна, личат и следи от ров. В северния край, в скалата е издълбана щерна с размери 4 м на 3,50 м., по повърхността са намерени късове от глинени съдове, характерни за раннотракийската епоха, за предримската, късноримската и времето на Втората българска държава. От тук произхождат римски и византийски монети. Намерена е и една златна монета от Роман I и Христофор /921г./ Карел Шкорипил отъждествява крепостта с кастела Скайдава, за

който се споменава в Пътеводителя на император Антонин, между Нове /крепост край град Свищов/ и Гримамиум /укрепление в района на село Мечка. По време на руско-турските войни на това място е бил издигнат редут. На съседното възвишение има останки от римска кръгла кула. Погледът оттам към Дунава е неповторим. Снимки от брега на Дунава при Батин могат да се видят във фотоалбума „Нашата красива община”. **Тези открити в старите справочници факти**

дадоха идеята за реализацията на още един проект по мярка 313.

Община Борово спечели проект по мярка 313 на ОП “Развитие на селските райони 2007-2013” – **“Изграждане на туристическата инфраструктура – съоръжения и места за отдих в Община Борово, област Русе”.** По проекта се създаде **туристическа пътека** с обща дължина 2400,00 м. Пътеката дава възможност да се разгледат историческите забележителности и туристите да се насладят на прекрасните гледки на река Дунав; част от пътека е достъпна за лица с увреждания; по трасето на пътеката са поставени информационни табели, беседки, пейки, сцена за атракции, кошчета за битови отпадъци, химическа тоалетна и др.

13. За да се обогати историческата информация за историята на село Батин през различни епохи, в две последователни години Община Борово финансира археологически разкопки, които се провеждат с разрешение на Министерство на културата от специалисти от РИМ – Русе.

14. По инициатива на Община Борово и със съдействието на кмета на село Батин бяха почистени и консервирани останки от антична сигнална кула, намирала се през IV в. на брега на река Дунав. От нея към съседната крепост Скайдава са подавани димни сигнали за идващи от запад неприятели. Това е друга инициатива, целяща да превърне село Батин в бъдеща туристическа дестинация.

15. За написването на маркетинговата стратегия на туризма в Община Борово се

проведеха проучвания и анализи на природните, етнографските и културните забележителности на всички населени места. Анализът установи, че с най-голям бъдещ туристически ресурс разполага село Батин. Той ще се използва за съживяване и съхраняване на красивото село и превръщането му в обект на бъдеща туристическа дестинация.

16. С реализацията на проект „Експониране на местното етнографско, историческо и природно наследство” се създаде възможността да се финансира изработването на реплика на Тракийското сребърно съкровище от IV в. пр. Хр. от град Борово, намиращо се в Националния исторически музей. Тя е изработена с разрешение на Министерство на културата, като са спазени автентичната технология при изработката – среброто е със сертификат 9999, купено от Монетния двор, заготовката на материала е на ковашко огнище, разкрояването и свързването са направени чрез специална заварка, патинирано е на огън, а позлатата е от чисто 22-каратово листово злато. Майсторът изработил Боровското съкровище се казва Веселин Райков и е от Брестница.

Боровската реплика беше изложена в навечерието на Коледа. Министерство на културата даде разрешение на общината да излага боровската реплика като музеен експонат.

17. На сайта на Община Борово бе обособен **раздел „Туризм”**, в който са описани основните природни и културни забележителности на община Борово.

18. На **5 септември 2013 г.** гостува посланика на Република Ирландия – Джон Роуън, който беше и първия посетител на **самостоятелен туристически маршрут**, организиран изцяло в Община Борово. След като гостува на кмета Георги Георгиев в сградата на общината, посланикът посети преекспонираната тракийска гробница от IV в. пр. Хр. и ЦСРИ „Детелина” в град Борово. Втората спирка от маршрута бе

етнографския музей и галерия в Народно читалище „Христо Ботев” – село Обретеник. В Батин посланик Роуън бе посрещнат с хляб и сол и с народни песни от самодейците при народно читалище „Селски будител”. Посланикът сподели, че е голям почитател на музиката и затова му е било особено приятно да изпълнява мисията си в България, която е позната в целия свят със своя фолклор. След това посланикът посети остров Батин. Един по-подробен туристически маршрут може да

включва и други забележителности на общината. /Туристическата екопътека бе изградена през 2014 г./

19. През 2014 г. Народно читалище „Канев - Пробуда 1924” отбеляза своя 90-годишен юбилей и го посрещна в нова сграда. Построяването на нова читалищна сграда стана с помощта на щедрия дарителски жест на големия горноаблановчанин Игнат Канев, за което НСОРБ му връчиха наградата „Дарител № 1” за 2014 г. Сградата на НЧ „Канев – Пробуда 1924” беше изградена, обзаведена и открита за около 120 дни, родолюбецът строител дойде от Канада с цялото си семейство, за да посрещне 88 – ия си рожден ден сред хората, сред които се е родил и израснал. Община Борово закупи от собствениците съседния имот до терена на старото читалище, за да бъде оформено

прилежащото пространство около читалището и дофинансира строежа на сградата със 71 хиляди лева. Кметът Георгиев подари на г-н Канев копие на ритон с протоме на сфинкс от Боровското тракийско сребърно съкровище от 4 в пр. Хр. и книгата за родното му село от Тодор Билчев и Йорданка Ватева.

20. Най-голямото културно събитие през 2014 г. бе 30-годишния юбилей от обявяването на Борово за град. От 1999 г. 5 септември се отбелязва като Ден на Община Борово. 30-годишният юбилей бе отбелязан във всички населени места. Започнала на 29 август в град Борово с велообиколка на децата и младежите, под ръководството на Радослав Рачев, празничната програма приключи на 22 октомври – с Деня на рибата – Батин 2014 г.

21. По повод юбилея на общината бе издаден трети брой на местния вестник „Боровчанинъ” и бе създаден документален филм за изминалите години под заглавие „Последните 30 години в спомени и снимки”. Филмът е първият опит да се погледне назад към изминалите тридесет години. Вестник „Боровчанинъ” излиза три последователни години – 2013, 2014 и 2015 г. като възкресява много истории от миналото и разказва за настоящето.

22. За да се отбележи подобаващо 30-годишния юбилей Община Борово финансира издаването на пет книги: „Духовни спомени” за Кънчо Бакалов и Иван Коларов от село Обретеник; „Сълза за мама” – сборник с разкази на Нели Цветкова за съдбата на възрастните хора и хората с увреждания в общината; „Село Екзарх Йосиф” – историко-етнографски очерк на Илия Калинов; „Горно Абланово” - исторически труд от Тодор Билчев и Йорданка Ватева и сборникът с поезията на боровчани „Борови иглици 2”, която обхваща творчеството на 22-ма местни поети и всички стихотворения за град Борово. Книгите не само бяха издадени, но и популяризирани на множество срещи в населените места на общината и в областния град Русе, а представянето на сборникът „Борови иглици” прескочи и в 2015 г. Екземпляри от всичките пет книги са подарени на националната библиотека в София, Пловдив, на регионалната библиотека в Русе и на много други библиотеки в цялата страна.

23. Работата на общинския и читалищните екипи не остана незабелязана от специализираните телевизии, сайтове и други информационни издания. Туристическата телевизия „Дестинация България”, която през 2013 г. направи филм за Шестото издание на Фолклорен фестивал „От Дунав до Балкана”, през 2014 г. посети общината, за да заснеме три обичая в град Борово и в селата Обретеник и Горно Абланово. От заснетия материал се роди филмът „Община Борово – пазител на духовните ценности”, който се излъчва непрекъснато в национален ефир. В момента той има девет епизода, като следващите серии предстоят.